

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRAZOVANJU ODRASLIH**

Član 1

U Zakonu o obrazovanju odraslih („Službeni list CG“, br. 20/11 i 47/17) poslije člana 1 dodaje se novi član koji glasi:

**„Odrasli
Član 1a**

Odrasli, u smislu ovog zakona, je lice starije od 15 godina života koje ispunjava uslove za uključivanje u program obrazovanja odraslih.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u programe osnovnog obrazovanja odraslih mogu se uključiti i lica mlađa od 15 godina života koja nemaju status učenika.“

Član 2

Član 6 mijenja se i glasi:

„Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **cjeloživotno učenje** podrazumijeva učenje u toku cijelog života sa ciljem sticanja i unapređenja znanja, vještina i kompetencija koji se odnose na sve oblasti života pojedinca, uključujući lični, građanski i društveni nivo, radi zapošljavanja;

2) **ključne kompetencije** su skup znanja, vještina i stavova potrebnih za lično ispunjenje, zdrav i održiv način života, zapošljavanje, aktivno građanstvo i socijalnu uključenost (kompetencija pismenosti, kompetencija višejezičnosti, matematička kompetencija i kompetencija u prirodnim naukama, tehnologiji i inženjerstvu, digitalna kompetencija, lična i socijalna kompetencija i kompetencija učenja kako učiti, građanska kompetencija, preduzetnička kompetencija, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja);

3) **nacionalna stručna kvalifikacija** je kvalifikacija koja je stečena u skladu sa posebnim zakonom;

4) **mikrokvalifikacija** podrazumijeva stečeno znanje, vještine i kompetencije koje polaznik stiče na osnovu jednog ili više ishoda učenja u skladu sa ovim zakonom i uvažava se u postupku sticanja stručne kvalifikacije;

5) **prva kvalifikacija** je obrazovanje i osposobljavanje za uključivanje u rad nakon završene osnovnoškolske obaveze;

6) **specijalizacija** je obrazovanje, odnosno osposobljavanje u okviru istog zanimanja za sticanje posebnih znanja i radnih vještina;

7) **usavršavanje zaposlenih** predstavlja različite oblike obrazovanja, odnosno učenja zaposlenih, uključujući i razvoj ključnih kompetencija, radi kvalitetnijeg obavljanja poslova;

8) **andragoška osposobljenost izvođača programa obrazovanja** je didaktička i metodička osposobljenost za rad sa odraslima, u skladu sa posebnim programom.“

Član 3

U članu 8 stav 1 alineja 4 mijenja se i glasi:

„- samoobrazovanje.“.

Član 4

Član 10 mijenja se i glasi:

„Neformalno obrazovanje, odnosno učenje (u daljem tekstu: neformalno obrazovanje) je organizovan i strukturiran proces sticanja znanja, vještina i kompetencija potrebnih za život i rad, koji vode unapređivanju ličnih i profesionalnih vještina.“

Član 5

Član 11 mijenja se i glasi:

„Informalno učenje je proces sticanja znanja, vještina i kompetencija iz svakodnevnih iskustava i drugih obrazovnih uticaja koji se odvija bez posebne namjere i organizovanog cilja.“

Član 6

Naziv člana i član 12 mijenjaju se i glase:

„Samoobrazovanje

Član 12

Samoobrazovanje predstavlja viši stepen samorazvoja koji se zasniva na posjedovanju sposobnosti i vještina da pojedinac vaninstitucionalno i bez pomoći drugih, potpuno samostalno organizuje proces učenja.“

Član 7

Član 14 mijenja se i glasi:

„Neformalno obrazovanje se stiče po programima obrazovanja odraslih (u daljem tekstu: program obrazovanja).

Programi obrazovanja su programi za sticanje:

- 1) nacionalnih stručnih kvalifikacija;
- 2) mikrokvalifikacija;
- 3) znanja i vještina za stručno usavršavanje, specijalizaciju, obavljanje konkretnih radnih zadataka na radnom mjestu (učenje kod poslodavca);
- 4) drugih kvalifikacija;
- 5) ključnih kompetencija;
- 6) znanja i vještina za lični i društveni razvoj: građansku demokratiju, zaštitu životne sredine, održivi razvoj, život u porodici, uspješnu društvenu integraciju, podizanje kvaliteta života, zdravstvenu edukaciju, socijalne vještine, treće životno doba, rad sa licima sa posebnim potrebama i sl.

Program obrazovanja iz stava 2 tač. 1, 2 i 5 ovog člana donosi nadležni savjet.

Program obrazovanja iz stava 2 tač. 3 i 6 ovog člana donose subjekti koji realizuju programe.

Program obrazovanja iz stava 2 tačka 4 ovog člana donosi se u skladu sa posebnim propisima.

Prije utvrđivanja predloga programa obrazovanja iz stava 2 tač. 1, 2 i 5 ovog člana, Centar za stručno obrazovanje (u daljem tekstu: Centar), po pravilu, pribavlja mišljenje nadležnih organa državne uprave, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod za zapošljavanje), Privredne komore Crne Gore i reprezentativnog udruženja poslodavaca i reprezentativnog udruženja sindikata (u daljem tekstu: udruženje).“

Član 8

U članu 15 stav 1 poslije riječi: „Program obrazovanja“ dodaju se riječi: „iz člana 14 stav 2 tač. 1, 2 i 5 ovog zakona“, a na kraju stava briše se tačka i dodaju riječi: „i drugo.“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izrada programa obrazovanja iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa uputstvom za izradu (metodologija) koju donosi Nacionalni savjet za obrazovanje, na predlog Centra.“

Član 9

Član 16 mijenja se i glasi:

„Prije donošenja programa obrazovanja, a zbog uvođenja organizacionih promjena kod poslodavca, primjene savremenih tehnologija i sl, mogu se realizovati pilot programi sa jasno definisanim ishodima učenja.

Pilot program realizuje pravno lice.

Po završetku pilot programa, organizator pilot programa izdaje uvjerenje o pohađanju pilot programa.

Realizaciju pilot programa prati Centar.

Pravno lice iz stava 2 ovog člana određuje Ministarstvo, na predlog Centra.“

Član 10

U članu 18 stav 2 riječ „potvrdu“ zamjenjuje se riječju „uvjerenje“.

Član 11

U nazivu člana 19 riječ „Potvrda“ zamjenjuje se riječju „Uvjerenje“.

U stavu 1 riječ „potvrdu“ zamjenjuje se riječju „uvjerenje“.

Član 12

U članu 20 poslije riječi: „(publikacija, web sajt i dr.)“ zarez se zamjenjuje tačkom, a riječi: „najkasnije mjesec dana prije upisa kandidata.“ brišu se.

Član 13

U članu 21a na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „na predlog Centra.“.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 3 ovog člana, Centar licima izabranim u akademsko zvanje na ustanovama visokog obrazovanja, na njihov zahtjev, izdaje potvrdu o andragoškoj osposobljenosti.“

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 14

Član 23 mijenja se i glasi:

„Organizator obrazovanja odraslih dužan je da javno objavi oglas koji sadrži:

- 1) naziv i vrstu programa obrazovanja;
- 2) uslove za uključivanje u program obrazovanja;
- 3) broj polaznika obrazovanja;

- 4) način izvođenja programa obrazovanja, trajanje i uslove za njegovo završavanje;
- 5) visinu troškova obrazovanja po polazniku i izvor finansiranja;
- 6) mjesto izvođenja programa obrazovanja.

Uključivanje polaznika obrazovanja, po pravilu, vrši se na osnovu oglasa iz stava 1 ovog člana.“

Član 15

Član 24 briše se.

Član 16

Član 27 mijenja se i glasi:

„Organizator obrazovanja odraslih može biti škola, specijalizovana organizacija za obrazovanje odraslih, auto škola, ustanova za smještaj i brigu o licima sa posebnim obrazovnim potrebama i drugo pravno lice, koje ima licencu za rad, u skladu sa zakonom.

Organizator obrazovanja dužan je da obavijesti Centar o planu i rasporedu realizacije programa obrazovanja, najkasnije tri dana prije početka realizacije.“

Član 17

Član 28 mijenja se i glasi:

„Odrasli mogu, radi sticanja nacionalne stručne kvalifikacije ili njenog dijela, ključne kompetencije i mikrokvalifikacije provjeravati, potvrđivati, odnosno dokazivati znanje, vještine i kompetencije, bez obzira na način njihovog sticanja, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuju nacionalne stručne kvalifikacije.

Organizator obrazovanja može, na zahtjev polaznika obrazovanja, izvršiti internu provjeru njegovih znanja, vještina i kompetencija, nakon čega izdaje uvjerenje.

Uvjerenje iz stava 2 ovog člana nije javna isprava.“

Član 18

Član 29 mijenja se i glasi:

„Javno važeće obrazovanje odraslih je obrazovanje koje se stiče po javno važećem prilagođenom obrazovnom programu osnovnog i srednjeg obrazovanja ili dijelu tog programa, odnosno programu obrazovanja za sticanje nacionalne stručne kvalifikacije, njenog dijela, ključne kompetencije, odnosno mikrokvalifikacije.

Obrazovanje stečeno na osnovu programa obrazovanja iz stava 1 ovog člana je javno važeće obrazovanje i dokazuje se javnom ispravom, u skladu sa posebnim propisom.“

Član 19

U članu 31 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izveštaj o realizovanim aktivnostima iz Plana obrazovanja usvaja Vlada Crne Gore, na predlog Ministarstva.“

Član 20

U članu 32 stav 1 tačka 3 briše se.

Dosadašnje tač. 4 i 5 postaju tač. 3 i 4.

Član 21

Naziv člana i član 33 mijenjaju se i glase:

„Izveštaj o realizovanim aktivnostima jedinica lokalne samouprave

Član 33

Za potrebe donošenja, odnosno praćenja sprovođenja Plana obrazovanja, jedinice lokalne samouprave dužne su da, do 31. decembra tekuće godine, Centru dostave plan svojih obrazovnih aktivnosti za narednu godinu, odnosno izvještaj o realizovanim aktivnostima za tekuću godinu.“

Član 22

U članu 34 stav 1 riječi: „za svaku jedinicu lokalne samouprave“ brišu se.

U stavu 2 poslije riječi „člana“ dodaju se riječi: „i izvještaj o realizovanim aktivnostima godišnjeg plana iz prethodne godine.“

Član 23

Član 36 mijenja se i glasi:

„Za sticanje osnovnog obrazovanja, odrasli ne plaća troškove obrazovanja.

Za programe obrazovanja koji se finansiraju iz javnih prihoda (osposobljavanje za prvu kvalifikaciju, programi prekvalifikacije, dokvalifikacije, specijalizacije, stručnog usavršavanja, odnosno sticanja ključne kompetencije i dr.), koji su obuhvaćeni godišnjim planom obrazovanja, odrasli ne učestvuju u troškovima obrazovanja.“

Član 24

Član 39 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice organizator obrazovanja, ako:

1) se neformalno obrazovanje ne stiće po programima obrazovanja odraslih (član 14);

2) obrazovanje odraslih ne izvode nastavnici, saradnici u nastavi, nastavnici, odnosno instruktori praktičnog obrazovanja, predavači, voditelji i drugi stručni radnici, u skladu sa zakonom kojim se reguliše odgovarajuća oblast obrazovanja, obrazovnim programom, odnosno programom obrazovanja (član 21 stav 1);

3) izvođači programa obrazovanja koji su angažovani kod licenciranog organizatora obrazovanja, nijesu andragoški osposobljeni, u skladu sa ovim zakonom (član 21 stav 2)

4) sa polaznikom obrazovanja ugovorom ne uredi međusobna prava i obaveze (član 25 stav 2);

5) kao škola, specijalizovana organizacija za obrazovanje odraslih, auto škola, ustanova za smještaj i brigu o licima sa posebnim obrazovnim potrebama i drugo pravno lice, nema licencu za rad, u skladu sa zakonom (član 27 stav 1);

6) ne vodi andragošku evidenciju i dokumentaciju na način propisan članom 30 ovog zakona;

7) odraslom naplati troškove obrazovanja za sticanje osnovnog obrazovanja (član 36 stav 1);

8) odrasli učestvuju u troškovima obrazovanja za programe obrazovanja koji se finansiraju iz javnih prihoda (osposobljavanje za prvu kvalifikaciju, programi prekvalifikacije, dokvalifikacije, specijalizacije, stručnog usavršavanja, odnosno sticanja

ključne kompetencije i dr.), koji su obuhvaćeni godišnjim planom obrazovanja (član 36 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu-organizador obrazovanja novčanom kaznom u iznosu od 300 do 2.000 eura.“

Član 25

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.